

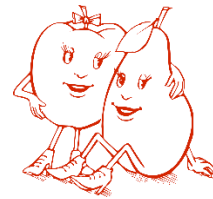
Podatki o publikaciji

Izdaja: Inštitut za hmeljarstvo in pivovarstvo Slovenije,
Cesta Žalskega tabora 2, 3310 Žalec

Urednica: Alenka Ferlež Rus

E-pošta uredništva: alenka.ferlez-rus@ihps.si

Uredniški odbor: Alenka Ferlež Rus, dr. Magda Rak Cizej, dr. Sebastjan Radišek,
Gregor Leskošek

ISSN 2536-233X (za spletno izdajo)

Letnik 33, št. 14

15. maj 2024

VARSTVO JABLAN IN HRUŠK

Fenološka faza

Na območju Celjske regije je jablana v povprečju na opazovane lokacije in sorte v fenološki fazi BBCH 72 (plodiči večji od 20 mm) - 73 (sekundarno odpadanje plodičev). Hruška je povprečno na opazovano lokacijo in sorto v fenološki fazi BBCH 73.

Jablanov škrlup in pepelasta plesen

Med 12. in 14. majem je na opazovanih sadjarskih lokacijah padlo od 14 do 23 mm dežja. Na teh lokacijah so bili izpolnjeni pogoji za zmerno ali močno okužbo. V naravi še vedno beležimo izbruhe askospor, vendar so ti, glede na izbruhe v preteklem tednu, manj številčni (1090 spor). To pomeni, da lahko v zadnji dekadi maja pričakujemo konec nevarnosti primarnih okužb.

Glede na vremensko napoved nestanovitnega vremena v prihodnjih sedmih dneh, še nadaljujte s preventivnim pristopom varstva proti škrlupu in pred napovedanimi padavinami opravite škropljenje s kontaktnimi fungicidi na osnovi a.s. ditianon: **Delan Pro** (2,5 L/ha), **Alcoban** (0,75kg/ha) ali **Delan 700 WG** (do BBCH 72 -0,75 kg/ha in od BBCH 73 - 0,5 kg/ha). V nasadih, kjer ne najdete peg škrlupa, dajte prednost kontaktnim fungicidom osnovi a.s. kaptan: **Captan 80 WG** (2kg/ha) **Merpan 80 WDG** (1,88 kg/ha), **Orthocide 80 WG** (2 kg/ha), **Scab 80 WG** (1,9 kg/ha), **Scab 480 SC** (3,13 L/ha) ali **Merplus** (2 L/ha – letos se ne trži). Uporabite lahko tudi pripravek na osnovi a.s. fuaziram **Banjo**, ki ima v letošnjem letu dovoljenje za nujne primere. Uporablja se kot dotikalni (kontaktni) fungicid na jablanah in hruškah za zatiranje **črnih listnih pegavosti** (*Alternaria spp.*) v odmerku 0,7 L/ha in pri porabi vode 500 -1000 L/ha, pri čemer najnižja poraba vode na hektar ne sme biti manjša od 500 L in ima delovanje tudi na škrlup.

V ekološki pridelavi se lahko uporabi pripravek **Curatio** – žvepleno apnena brozga, ki ima dovoljenje za nujne primere in ga smejo uporabiti samo poklicni pridelovalci, ki so registrirani za ekološko pridelavo.

V nasadih, kjer opazate močnejši pojav **jablanove pepelovke** svetujem dodajanje pripravka **Luna experience** (0,75 L/ha), ki deluje tudi proti črni listni pegavosti ali **Sercadis** (0,25 L/ha), ki se uporablja tudi za zmanjšanje okužb jablanovega in hruševega škrlupa (0,25 – 0,3 L/ha). Za zatiranje jablanove pepelovke lahko uporabite tudi pripravek **Topas 100 EC** (0,5 L/ha). Prav tako bi bila smiselna uporaba kombinacije kontaktnih fungicidov in registriranih pripravkov na osnovi strobilurinov kot so: **Stroby WG** (0,2 kg/ha), **Zato 50 WG** (0,15 kg/ha), ki pa se v letošnjem letu ne tržijo.

V ostalih nasadi za zmanjšanje infekcijskega potenciala dodajate enega od pripravkov na osnovi močljivega žvepla kot so: **AzumoWG**, **Cosan**, **Pepelin**, **Kumulus DF**, **Microthiol special**, **Microthiol dispers Thiovit jet**, **Vindex 80 WG**, **Sulfar** ali **Vertipin**. Uporaba pripravkov na osnovi močljivega žvepla je **učinkovita v toplem vremenu (temperature nad 15°C)**.

Obvestila sadjarjem

Jabolčni zavijač

Na večina opazovanih sadjarskih lokacij so ulovi jabolčnega zavijača kontinuirani, vendar so v zadnjih štirih dneh zaradi nižjih temperatur manj številčni. V teh dneh tudi večerne temperature zraka niso presegle 15 °C, kar ni ustvarjajo pogojev za parjenje in odlaganje jajčec. Vremenska napoved napoveduje ob koncu stabilnejše vreme in višje temperature zraka, kar bo ustvarjalo tudi pogoje za nadaljnje parjenje in odlaganje jajčec.

Za zmanjšanje številčnosti populacije jabolčnega zavijača, kakor tudi ličink ameriškega kaparja, lahko **od koncu tedna -v obdobju sedmih dneh oz. med 18. in 24. majem** uporabite pripravek **Harpun** (1L/ha). Sredstvo deluje zgolj na jajčeca jabolčnega zavijača. Prav tako lahko v tem obdobju za zmanjševanje populacije jabolčnega zavijača uporabite pripravek **Exirel** (odmerek: 50-60 mL/hL oz. največ 0,9 L/ha), ki deluje na jajčeca kot izlegajoče ličinke -gosenice.

Čas za **prvo škropljenje proti jabolčnemu zavijaču s pripravkom Coragen** ali **Voliam** ali **Shenzi 200 SC** (odmerk: 18 mL/hL, pri tem najvišji dovoljen odmerek pri enem škropljenju jablan ne sme presegati 270 mL pripravka/ha) bo **med 25. in 31. majem**.

Poleg kemičnih insekticidov priporočamo za slabljenje populacije jabolčnega zavijača tudi dodajanje granuloznega virusa **Madex max** ali **Carpovirusine**.

Krvava uš in listne uši

Migracija krvave uši po deblu navzgor se stopnjuje, kakor tudi njen razvoj na več letnem lesu in enoletnih poganjkih. **Preglejte nasade jablan. Prag škodljivosti oz. kritično število je 12 kolonij krvave uši na sto poganjkov oz. 5 - 8 % napadenih vej.** Prav tako v nasadih opazimo pojav zelene listne uši.

V primeru preseganja praga škodljivosti **po ustalitvi vremena opravite škropljenje**. Uporabite lahko pripravek **Pirimor 50 WG (0,75 kg/ha) z dodatkom močila ali olja**. Uporabite veliko količino vode (vsaj 800 L/ha). Pri zatiranju upoštevajte, da so za bolj učinkovito delovanje pripravka potrebne temperature zraka nad 15 °C. Prav tako je za zatiranja krvave uši mogoče uporabiti tudi pripravek **Movento SC 100** (1,9 L/ha). Z njim bo smiselno škropiti v vseh tisti nasadih, kjer imate poleg krvave uši težave tudi z obvladovanjem **vejičastega in ameriškega kaparja**. Uporaba pripravka priporočamo tudi v mladih nasadih jablan, kjer imate težave z **jablanovo listno hrčico**.

OPOZORILO: Zaradi nevarnosti posameznih pripravkov za čebele je pred uporabo le teh potrebno prebrati in upoštevati navodila za uporabo! V primeru uporabe sredstev nevarnih za čebele, je pred škropljenjem potrebno po mulčiti oziroma pokositi podrast in škropljenje opraviti v večernem ali nočnem času, ko so čebele v panjih. Upoštevati je potrebno tudi predpise s področja varstva voda in predpisane razdalje od voda I. in II. reda.

Rdeča sadna pršica

Pri pregledu listov na prisotnost rdeče sadne pršice na teh prevladujejo jajčeca prve poletne generacije, najdemo pa tudi prve izležene ličinke. Ob otoplitvi vremena pričakujemo intenzivnejše izleganje ličink prve poletne generacije. Zato bodite pozorni in pregledujte nasade. V primeru, da boste našli 4 do 5 ličink na list, opravite škropljenje z enim od pripravkov kot sta: **Shirudo** - staro ime Masai, **Milbeknock**. Uporabite lahko tudi pripravek **Knemite SC** ali **Nissorun 10 WP**.

Toča

V primeru toče opravite škropljenje s pripravki na osnovi aktive snovi kaptan kot so: **Captan 80 WG**, **Merpan 80 WDG**, **Orthocide 80 WG**, **Scab 80 WG** ali **Scab 480 SC**.